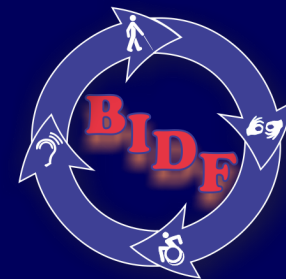

BILTEN

Balkanske nezavisne mreže organizacija u oblasti invalidnosti

IZDANJE 06 / Juli 2016.

Održane nacionalne konferencije BIDF mreže u Bosni i Hercegovini, Srbiji i Crnoj Gori

U okviru projekta „Uspostavljanje Balkanske nezavisne mreže u oblasti invalidnosti” održane su nacionalne konferencije u Bosni i Hercegovini, Srbiji i Crnoj Gori. Tom prilikom predstavljene su analize prethodnih strategija za izjednačavanje prava osoba sa invaliditetom sa UN konvencijom, kao i nove strategije u ovoj oblasti na nacionalnom nivou.

Opširnije na stranama 5,6,7.

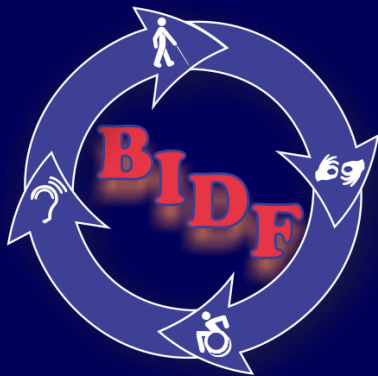
U ovom broju

Vijesti iz BiH.....8-9

Vijesti iz Srbije 10-11

Vijesti iz Crne Gore12-13

Vijesti iz BJR Makedonije14-15

IMPRESUM

Biltena Balkanske nezavisne mreže organizacija u oblasti invalidnosti

Autor:

Tim autora-nacionalni koordinatori/ce BIDF Mreže

Izdavač:

Koordinacioni odbor invalidskih organizacija Republike Srpske-KOOIRS

Za izdavača:

Agencija za saradnju, edukaciju i razvoj - ACED

office@aced.ba , www.aced.ba

Priprema i dizajn:

Spomenka Krajišnik

Dražan Barišić

Štampa:

Markos

Tiraž:

1000

Kontakt osobe:

Regionalni Koordinator Mreže

Zoran Dobraš, predsjednik Koordinacionog odbora invalidskih organizacija Republike Srpske

tel.:+387 51 302 628

e-mail: zorandobras@gmail.com

Nacionalni koordinator Mreže za Bosnu i Hercegovinu

Suvad Zahirović, direktor I.C. "LOTOS"

tel.:+387 35 251 476

e-mail: suad.z@bih.net.ba

Nacionalna koordinatorica Mreže za Srbiju

Mimica Živadinović, koordinatorka Centra za samostalni život OSI Srbije

tel.:+381 11 367 53 17

e-mail: office@cilsrbija.org

Nacionalna koordinatorica Mreže za Crnu Goru

Nataša Borović, predsjednica Saveza udruženja paraplegičara CG

tel.:+382 20 662 186

e-mail: paraplegicaricg@t-com.me

Nacionalni koordinator Mreže za BJR Makedoniju

Zvonko Šavreski, predsjednik Pokreta protiv invaliditeta-POLIO PLUS

tel.: + 389 2 2400 544

e-mail: zvonko@polioplus.org.mk

Ovaj projekat finansira
Evropska unija

Ova publikacija je pripremljena kroz realizaciju projekta "Balkanska nezavisna mreža organizacija u oblasti invalidnosti", a njeno objavljivanje finansirao program Evropske komisije - EC Enlargement. Sadržaj ove publikacije je isključiva odgovornost projektnih partnera i ne predstavlja zvanične stavove Evropske komisije.

Sadržaj:

UVOD.....	4
BIDF - Nacionalna konferencija BIDF mreže BiH održana u Neumu.....	5
BIDF - Nacionalna konferencija BIDF mreže Srbije održana u Beogradu.....	6
BIDF - U Podgorici održana nacionalna konferencija BIDF mreže Crne Gore.....	7
BiH - XVI Forum saveza i organizacija osoba sa invaliditetom u BiH.....	8
BiH - 9. Međunarodni šahovski turnir paraplegičara "Banja Luka – 2016"	8
BiH - Međunarodno otvoreno prvenstvo—13. sportske igre paraplegičara i oboljelih od dječije paralize - održano u Sarajevu.....	9
BiH - Četvrta po redu "Peer support" (podrška među jednakim) sesija za mlade osobe s invaliditetom i trening za njihove roditelje i članove porodica.....	9
SRB - Studijska poseta Parlamentu Velike Britanije.....	10
SRB - Kreativno likovna radionica OSI.....	10
SRB - Izložba dokumentarnih fotografija "Ponosni, jaki, vidljivi"	11
SRB - Budimo uspešni u zagovaranju i pregovaranju	11
CG - Prihvatimo različitost, bićemo bogatiji.....	12
CG - Psihološko savjetovalište	12
CG - Radmilo Baranin osvojio zlatnu medalju na Evropskom prvenstvu u atletici	13
CG - Projekat „Premošćavanje barijera – Duh partnerstva” i Nik Vujičić	13
CG - Prvi frizerski salon u Crnoj Gori za OSI.....	13
BJP MKD - Промовисање Конвенције о правима особа са инвалидитетом са нагласком на инклузивно образовање	14
BJP MKD - Препознати дискриминацију на основу инвалидитета	15
BJP MKD - Насиље над женама са инвалидитетом.....	15
NO LIMITS - Milica Knežević se izborila za izgradnju lifta na Tehničkom fakultetu...16	
NO LIMITS - Milica Knežević se izborila za izgradnju lifta na Tehničkom fakultetu...16	
Predstojeće aktivnosti.....	18

IZDVAJAMO

Održane nacionalne konferencije u BiH, Srbiji i Crnoj Gori

Četvrta po redu "Peer support" (podrška među jednakim) sesija za mlade osobe s invaliditetom i trening za njihove roditelje i članove porodica

Studijska poseta Parlamentu Velike Britanije

Izložba dokumentarnih fotografija "Ponosni, jaki, vidljivi"

Projekat „Premošćavanje barijera – Duh partnerstva” i Nik Vujičić

Промовисање Конвенције о правима особа са инвалидитетом са нагласком на инклузивно образовање

UVOD

*Zoran Dobraš - Regionalni koordinator
BIDF mreže*

U periodu od prethodnog broja biltena pokrenuto je nekoliko značajnih aktivnosti od kojih bih želio istaći Projekat "Građenje jedinstvenog glasa za prava osoba sa invaliditetom u Bosni i Hercegovini i regionu Balkana" koji provodi Informativni centar za osobe sa invaliditetom „Lotos“ Tuzla u partnerstvu sa Centrom za nezavisni život „Threshold“ iz Helsinkija, Finska. U okviru tog projekta je održan XVI Forum saveza i organizacija osoba sa invaliditetom i drugih organizacija u pokretu osoba sa invaliditetom, na lokalnom, entitetskom i državnom nivou, a tema je bila „Nove Strategije u oblasti invalidnosti u BiH / prioriteti pokreta osoba sa invaliditetom, kako dalje?“

Rekao bih - prava tema u pravom trenutku. Posebno je značajno naći odgovor na pitanje - kako dalje, jer je, vjerujem, svima jasno da način na koji smo do sada radili ne donosi rezultate koje smo očekivali.

Bez obzira na činjenicu da je Bosna i Hercegovina ratifikovala UN Konvenciju o pravima lica sa invaliditetom, da je još 2008. godine usvojena Politika u oblasti invalidnosti Bosne i Hercegovine, te da je usvojena Strategija unaprijeđenja društvenog položaja lica sa invaliditetom u RS 2010 - 2015, kao i Strategija za izjednačavanje mogućnosti za osobe sa

invaliditetom u Federaciji Bosne i Hercegovine 2011. a 2016. sveukupni položaj lica sa invaliditetom je dostigao alarmantno stanje.

Ova populacija je najčešće izložena višestrukoj marginalizaciji i diskriminaciji i njeni pripadnici su isključeni po više osnova - a prije svega zbog invalidnosti. Prava lica sa invaliditetom koja se utvrđuju zakonima nisu jasno definisana, lako dolazi do zloupotreba, a pitanje podrške za lica sa invaliditetom se često smatra klasičnim socijalnim davanjem za izdržavanje lica sa invaliditetom ili njegove porodice. Zakonima nisu obuhvaćena mnoga prava za lica sa invaliditetom koja su im neophodna da bi imali jednake mogućnosti u društvu i da bi mogli ostvariti osnovna ljudska prava. Oblast socijalne zaštite u Bosni i Hercegovini nije dobro riješena, ne obezbjeđuje ni minimalnu sigurnost za sve građane pa ni za lica sa invaliditetom.

Organizacije lica sa invaliditetom još uvijek nisu dobile mjesto i ulogu koja im pripada, a poseban problem predstavlja još uvijek neizgrađen pravni i finansijski okvir za djelovanje tih organizacija.

No, prije nego pokušamo naći odgovor na pitanje „kako dalje“ mislim da bi bilo korisno pokušati odgovoriti na pitanje koje se nameće samo po sebi, a proizilazi iz samog naziva projekta „Građenje jedinstvenog glasa za prava lica sa invaliditetom u Bosni i Hercegovini i regionu Balkana“ a to je:

Zar je moguće da i poslije više od dvije decenije od dešavanja u BiH nismo uspjeli izgraditi jedinstven glas za prava lica sa invaliditetom i jedinstven pokret u borbi za naša prava?

I pored postojanja Koordinacionog odbora invalidskih organizacija Republike Srpske i Vijeća organizacija osoba sa invaliditetom u FBiH kao uslovno rečeno krovnih organizacija u oba BH entiteta, i prisutne tendencije stvaranja lokalnih odbora i koalicija koji koordiniraju rad i saradnju sa lokalnim vlastima u nekim sredinama, u praksi je i dalje prisutna neloyalna konkurencija, rivalitet i međusobno nepovjerenje što dovodi do slabije saradnje i raslojavanja invalidskog pokreta. Ključna karakteristika je da invalidske organizacije međusobno saraduju veoma rijetko i samo zato da bi se zadovoljila formalna strana postojanja neke mreže i koalicije ili ispoštovale obaveze po nekom projektu. O saradnji nije moguće govoriti. Naime, najčešće se ova saradnja ogleda u sudjelovanju u radu upravljačkih tijela i nekih susreta za članove (sportske igre i slično) dok o drugim vidovima saradnje nije moguće govoriti.

Razvoj u tom pravcu ometaju unutrašnji otpori: ljudi na rukovodećim položajima u nekoj organizaciji, ma koliko ona bila slaba i nedjelotvorna, uvijek daju prednost samostalnom djelovanju i očuvanju sopstvene samostalnosti nad konkretnim akcijama koje imaju za cilj poboljšanje društvenog položaja njihovog članstva.

Kod gotovo svih organizacija zapaža se zatvaranje u uski krug lica posvećenih radu organizacije; najčešće je riječ o samo nekoliko rukovodilaca koji obavljaju djelatnost čitave organizacije.

Ta pojava zapaža se i u organizacijama koja nemaju zaposlena lica, gdje se čitava aktivnost obavlja volonterski i gdje bi trebalo očekivati veći entuzijazam i šire učešće članstva. Posebno negativan uticaj na rad organizacija imaju posredne i neposredne koristi i privilegije koje rukovodioci stižu na osnovu svog položaja. Ako konkretni rezultati nekog projekta izostanu, ukupan efekat se svodi na dnevnice, honorare, plaćen boravak i druge pogodnosti koje ostvaruju lica neposredno angažovana na izvršenju projekta - u najvećem broju slučajeva rukovodioci tih organizacija.

S druge strane, ukupna situacija u oblasti socijalne politike, i tradicionalni stereotipi u odnosu na potencijale čine da najveći broj udruženja prije ima humanitarni karakter nego što su institucije koje se bore za sistematsku izmjenu uzroka nejednakog tretmana ove populacije. Udruženja prije svega vrše ulogu primarne zaštite.

Svakodnevna borba za zadovoljenje osnovnih ljudskih prava, poput prava na zdravstvenu zaštitu, socijalnu pomoć, tuđu njegu ili ortopedsku pomagala, bez kojih mnoga lica sa invaliditetom ne mogu da funkcionišu, vraćaju nas na samo dno, na brigu o elementarnim potrebama za puko preživljavanje. Podrška članstvu organizacija često se svodi na podršku za ostvarivanje osnovnih potreba, dok izostaje angažman na traženju sistemskih rješenja za probleme.

Iako brojne, organizacije lica sa invaliditetom uglavnom nemaju

dovoljno sredstava za razvoj i implementaciju projekata koji bi bili fokusirani na pristup osnovnim pravima i javnom zastupanju. Mnogima od ovih organizacija nedostaju vještine i iskustvo u zastupanju za uvođenje promjena u društvenim politikama koje bi podržale prava lica sa invaliditetom.

Ocjenjujući generalno, većina organizacija nema dovoljno izgrađene resurse i ne raspolaže sa adekvatnim materijalno-tehničkim, prostornim i kadrovskim uslovima za rad. Imaju izražen problem finansiranja i nalaze se na ivici opstanka, što se negativno odražava na ukupan rad. Rukovodstva organizacija nisu dovoljno edukovana, naročito u primjeni savremenih metoda rada i organizovanja. Podrška vladinog sektora radu invalidskih organizacija je slaba i nedovoljna, nekoordinisana na svim nivoima vlasti.

Organizacije lica sa invaliditetom nemaju odgovarajući status, nemaju adekvatnu podršku od strane državnih institucija i iz tih razloga nemaju kapacitete da zagovaraju prava lica sa invaliditetom. Institucije vlasti još uvijek nemaju jasnu viziju budućeg djelovanja u oblasti invaliditeta, a s druge strane organizacije lica sa invaliditetom nemaju dovoljno uticaja i kapaciteta da promijene nabolje trenutno stanje u odnosu društva prema licima sa invaliditetom.

Najveći problemi sa kojima se susreću organizacije lica sa invaliditetom su:

- ◆ unutrašnja institucionalna (ne) izgrađenost organizacija - nedovoljno izgrađeni ukupni ljudski i materijalni kapaciteti,

- ◆ nezadovoljavajući stepen vertikalne i horizontalne povezanosti organizacija lica sa invaliditetom,
- ◆ nedovoljan stepen međusobne saradnje i razmjene informacija (djelovanje po principu "izolovanih ostrva"),
- ◆ nejednak nezadovoljavajući nivo i sadržaj kontakata i ostvarene saradnje organizacija lica sa invaliditetom sa organima vlasti na svim nivoima,
- ◆ nedovoljna medijska pokrivenost aktivnosti organizacija lica sa invaliditetom i ad hoc karakter saradnje sa medijima, nejednak pristup informacijama,
- ◆ nedovoljan stepen integrisanosti organizacija lica sa invaliditetom u lokalne zajednice u kojima djeluju i nezadovoljavajući stepen njihove aktivnosti na izgradnji vlastitog imidža i podizanju svijesti i znanja građana o mjestu, ulozi i značaju tih organizacija u društvu,
- ◆ neizgrađen ukupni pravni i finansijski okvir za djelovanje organizacija lica sa invaliditetom,
- ◆ problem dugoročne samoodrživosti organizacija lica sa invaliditetom, visok stepen zavisnosti od donacija,
- ◆ neravnomjeran i neuravnotežen regionalni razvoj organizacija.

Nizak nivo obrazovne strukture lica sa invaliditetom i mali izbor visoko obrazovanih stručnih kadrova koji su spremni da aktivno učestvuju u radu organizacija dodatno opterećuje stanje u uslovima i okolnostima kada se društvo nalazi u fazi tranzicije i harmonizacije zakona sa propisima i standardima zemalja Evropske unije čijem priključenju teži, zanemaren je status organizacija lica sa invaliditetom od strane domaćih vlasti.

Aktivnosti invalida i njihovih organizacija dovele su do pomaka u određenim oblastima, ali mnoge od preduzetih aktivnosti nisu dale željene rezultate jer mnoge organizacije ni organizaciono i kadrovski nisu bile u stanju da pokrenute aktivnosti izvedu do kraja. Vrlo mali broj invalidskih organizacija ima formiran tim, grupu ljudi koja je organizovano i planski angažovana na određenom zadatku, koji su u stalnoj međusobnoj komunikaciji i dijele istu misiju, viziju i ciljeve koje žele da ostvare.

Bez timskog rada nema rezultata, ili bar nisu na onom nivou koji želimo da postignemo.

Moramo biti svjesni da se svi bitni problemi i pitanja mogu uspješno riješiti samo uz aktivno učešće i uz neposrednu saradnju i redovnu koordinaciju svih organizacija koje predstavljaju i štite interese lica sa invaliditetom, podržavajući potrebu redovnog informisanja, potrebu konsultacija i potrebu zajedničkog djelovanja. Invalidske organizacije ne mogu djelovati u zatvorenom krugu omeđenom svojim sopstvenim članstvom i finansijerima svojih projekata. Njihovo djelovanje mora se

odvijati u široj društvenoj sredini, te one moraju uticati na tu sredinu i trpjeti njene uticaje.

Ova jednostavna činjenica nije našla svoje mjesto u praktičnom djelovanju invalidskih organizacija.

Povećanje uključenosti lica sa invaliditetom u društvo, puno poštovanje ljudskih prava i nediskriminacija po osnovu invalidnosti, kroz partnersko delovanje jedinstvenog invalidskog pokreta i države na donošenju i primjeni zakona i drugih dokumenata iz oblasti invalidnosti, a u skladu sa međunarodnim standardima i dokumentima mora da nam bude zajednički cilj. Zajednički, jedinstven nastup svih organizacija lica sa invaliditetom na opštinskom, regionalnom, entitetskom ili državnom nivou je od ključne važnosti za uspjeh i svakako će olakšati realizaciju svih postavljenih ciljeva.

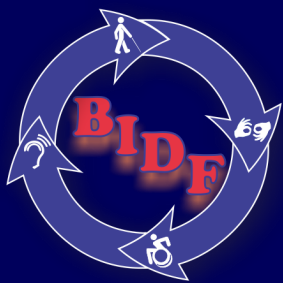
Fokus intervencije treba biti na stvaranju zakonskog okvira za djelovanje organizacija osoba sa invaliditetom i njihov uticaj na donošenje relevantnih politika, te razvijanje formalne/održive strukture za razvoj partnerstva vladinog sektora/donosilaca odluka sa organizacijama osoba sa invaliditetom.

Takođe, podizanje kapaciteta organizacija lica sa invaliditetom da ispune dvije osnovne svrhe svog postojanja:

- ♦ uticaj na politike koje se odnose na lica sa invaliditetom i
- ♦ osiguravanje preduslova za samoodrživost ovih organizacija

Potrebno je da organizacije čiji je osnovni cilj upravo zaštita prava i interesa lica sa invaliditetom, sa ozbiljnošću preuzmu na sebe dio odgovornosti.

*Zoran Dobraš - regionalni
koordinator BIDF mreže*

Nacionalna konferencija BIDF mreže BiH održana u Neumu

Trodnevna nacionalna konferencija u Bosni i Hercegovini povodom predstavljanja prijedloga "Strategije unaprijeđenja društvenog položaja lica sa invaliditetom u Republici Srpskoj 2016 - 2020" i prijedloga "Strategije za izjednačavanje mogućnosti za osobe sa invaliditetom u Federaciji Bosne i Hercegovine 2017-2021", održana je od 25. do 27. juna 2016. godine u Neumu, u organizaciji Balkanske nezavisne mreže u oblasti invalidnosti (BIDF) i Agencije za saradnju, edukaciju i razvoj (ACED). Na konferenciji su učestvovalе organizacije osoba sa invaliditetom, članice BIDF mreže, iz tri države regiona: Bosne i Hercegovine, Srbije i Crne Gore.

Prvog dana konferencije predstavljen je izvještaj „Smjernice i preporuke za harmonizaciju zakonodavstva u Bosni i Hercegovini, Srbiji i Crnoj Gori sa UN konvencijom o pravima osoba sa invaliditetom“. Ovaj dokument su predstavili koordinatori radnih grupa iz 3 navedene države i to po oblastima: pristupačnost, obrazovanje,

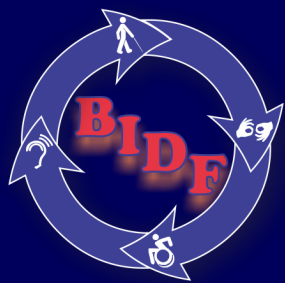
zdravstvena zaštita, rad i zapošljavanje i oblast odgovarajućeg životnog standarda i socijalne zaštite. Izvještaj je izrađen na osnovu detaljne analize stanja usklađenosti zakonodavnih okvira sa UN konvencijom o pravima osoba sa invaliditetom u sve tri države, te analize implementacije tih zakonodavnih okvira. U dokument su uvrštene smjernice i preporuke za usklađivanje zakonskih okvira sa pomenutom UN konvencijom proizašle iz obavljenih analiza. Opšti zaključak svih učesnika konferencije jeste, da su urađene analize jako dobre i da su uvrštene značajne i kvalitetne smjernice i preporuke za dalju harmonizaciju zakonodavstva sa UN konvencijom. Zaključeno je da su zakonodavni okviri u solidnoj mjeri usklađeni sa konvencijom u sve tri države, ali da je njihova implementacija na izrazito niskom nivou, te da se u budućnosti treba baviti ovim segmentom njihovih prava. Drugog dana konferencije prezentovane su realizovane aktivnosti BIDF mreže u proteklom periodu.

Jedan od zaključaka je i da BIDF mreža ima vodeću ulogu u oblasti invalidskog pokreta na prostoru Balkana, te da treba jačati kapacitete, kako same mreže, tako i njenih članica, kako bi se unaprijedio položaj osoba sa invaliditetom u regionu i obezbijedilo poštovanje njihovih prava. Održane su radionice i treninzi za jačanje kapaciteta članica mreže u tri projektne zemlje. Predstavljen je plan rada BIDF mreže za naredni period koji uključuje aktivnosti na daljem razvoju kapaciteta mreža, ali i izradu strategija za poboljšanje položaja osoba sa invaliditetom na nacionalnom nivou.

Izvor: Agencija za saradnju, edukaciju i razvoj

Nacionalna konferencija BIDF mreže Srbije održana u Beogradu

Nacionalna konferencija BIDF mreže Srbije održana je 18. i 19. aprila 2016. godine u Beogradu. Ova konferencija je organizovana u partnerstvu Nacionalne organizacije osoba sa invaliditetom Srbije i Centra za samostalan život osoba sa invaliditetom Srbije, a u saradnji sa Ministarstvom za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja i uz finansijsku podršku Evropske unije kroz projekat „Uspostavljanje balkanske nezavisne mreže u oblasti invalidnosti” koji finansira Evropska unija. Cilj je bio da se organizacije OSI upoznaju sa rezultatima analize efekata Strategije za unapređenje položaja OSI u RS za period 2007-2015, kao i da daju preporuke za novu Strategiju za period 2016-2020.g. Analizu efekata prethodne Strategije je uradio NOOIS, a finalni oblik je dao Sektor za zaštitu osoba sa invaliditetom. Rezultate analize su predstavili Ivanka Jovanović (NOOIS), Tatjana Prijic (Ministarstvo za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja RS). Prethodno je o značaju Strategije i prioritetima za novi strateški doku-

ment govorio i dr Goran Bašić, direktor Instituta društvenih nauka. Nakon predstavljanja analize, učesnici su radili u grupama i to prema ključnim oblastima koje su obuhvaćene Strategijom za unapređenje položaja OSI – obrazovanje, socijalna zaštita, zdravstvo, pristupačnost, zapošljavanje.

Cilj ove sesije je bio da se da inicijalni doprinos kreiranju nove Strategije za unapređenje položaja OSI u RS, koja bi trebalo da počne da se izrađuje i da bude usvojena do kraja godine.

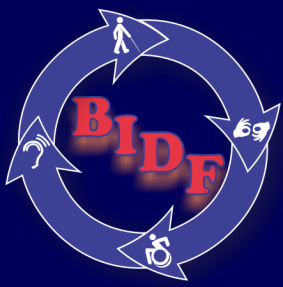
Na kraju konferencije usvojeni su sledeći zaključci i preporuke:

- * Primena važećih propisa u svim oblastima u odnosu na nivo nadležnosti –pojačan inspekcijski nadzor
- * Organizovati praćenje propisa i evaluaciju, kreirati preporuke za unapređenje
- * Izmena i dopuna postojećih propisa i donošenje novih—Veće učešće OSI u donošenju propisa i radnim telima – primena člana 4 Konvencije o pravima OSI
- * Edukacija zdravstvenih radnika i stručnih radnika u oblasti zdravstvene i socijalne zaštite o pitanjima OSI
- * Dalje unapređivanje inkluzivnog obrazovanja

- * Razvoj multisektorske saradnje u rešavanju pitanja OSI
- * Kreiranje i primena preventivnih programa u svim oblastima – savetovališta i fokus na podršku porodici koja ima člana OSI
- * Nastavak procesa deinstitucionalizacije i paralelni razvoj usluga podrške u zajednici
- * Informativno edukativne kampanje o pravima i mogućnostima OSI
- * Jačanje kapaciteta organizacija OSI – monitoring, zastupanje, pružanje usluga
- * Izrada akcionih planova
- * Strategija mora da ima rodno senzitivnu komponentu
- * Usklađenost (povezanost) lokalnih i nacionalnih propisa

Izvor: Centar za samostalan život osoba sa invaliditetom Srbije

U Podgorici održana Nacionalna konferencija BIDF mreže Crne Gore

Savez udruženja paraplegičara Crne Gore, okviru regionalnog projekta „Uspostavljanje Balkanske nezavisne mrežu u oblasti invalidnosti (BIDF)”, koji finansira Evropska unija, od 24. do 26. juna 2016. godine, u Igalu, organizovao je Nacionalnu konferenciju povodom predavljanja Nacrta Strategije za integraciju lica sa invaliditetom u Crnoj Gori za period 2016-2020.

Vodeći partner u projektu je Agencija za saradnju, edukaciju i razvoj (ACED) iz Banja Luke, a projektni partneri su: Savez udruženja paraplegičara Crne Gore i Centar za samostalni život osoba sa invaliditetom (Srbija). Saradnici u projektu su: Koordinacioni odbor invalidskih organizacija Republike Srpske, Informativni centar za osobe sa invaliditetom „Lotos” (BiH), Zajednica saveza osoba sa invalidite-

tom Hrvatske – SOIH i Polio Plus (Makedonija).

Okosnicu projekta čini ustanovljavanje nezavisne regionalne mreže organizacija osoba sa invaliditetom radi usklađivanja i praćenja nacionalnih zakonodavstava u odnosu na UN Konvenciju o pravima osoba sa invaliditetom i Evropsku strategiju za osobe sa invaliditetom 2010-2020. U prethod-

nom periodu, u okviru ovog projekta, urađene su sljedeće publikacije: - Izvještaj o usklađenosti zakonodavnog i institucionalnog okvira u Bosni i Hercegovini, Srbiji i Crnoj Gori; - Izvještaj o usklađenosti zakonodavnog i institucionalnog okvira u Crnoj Gori (kao posebna publikacija) i – Smjernice i preporuke za harmonizaciju zakonodavstva u Bosni i Hercegovini, Srbiji i Crnoj Gori sa UN Konvencijom o pravima lica sa invaliditetom (UNCRPD).

U svakoj od zemalja učesnica u projektu (Bosna i Hercegovina, Srbija i Crna Gora) realizovano je niz aktivnosti u cilju izrade nacrta nacionalnih strategija u oblasti invalidnosti. S obzirom na to da je Evropska strategija za osobe sa invaliditetom 2010-2020, jedan od dokumenata, pored UN Konvencije o pravima osoba sa invaliditetom, na koji smo se pozivali prilikom realizacije projektnih aktivnosti u prethodne četiri godine, nacrt nacionalne strategije u oblasti invalidnosti koji smo pripremili: Nacrt Strategije za integraciju lica sa invaliditetom u Crnoj Gori za period 2016-2020, prati oblasti djelovanja i vremenski okvir Evropske strategije za osobe sa invaliditetom 2010-2020 godine. Na Konferenciji je predstavljen Nacrt Strategije, kao i dostignuća Balkanske nezavisne mreže organizacija lica sa invaliditetom (BIDF), čije članice su organizacije osoba sa invaliditetom iz: Bosne i Hercegovine, Srbije, Makedonije i Crne Gore. Na ovom događaju su prisustvovala članice BIDF Mreže i predstavnici Ministarstva rada i socijalnog staranja.

Izvor: Savez udruženja paraplegičara Crne Gore

XVI Forum saveza i organizacija osoba sa invaliditetom u BiH

9. Međunarodni šahovski turnir paraplegičara "Banja Luka – 2016"

U Banjaluci, u organizaciji Saveza paraplegičara i oboljelih od dječije paralize i ostalih tjelesnih invalida Republike Srpske - BiH, održan je Međunarodni šahovski turnir za osobe sa invaliditetom "Banja Luka 2016". Turnir je održan u periodu od 17. do

19.06.2016.godine. Takmičenje se odvijalo u Rekreativnom centru "Mlinska Rijeka" – Čelinac, a učesnicu su bili smješteni u 'Domu invalida' u Banja Luci. Na turniru su učestvovala ekipe iz: Slovenije, Srbije – ekipa Sombora i ekipa Titela, Bosne i Hercegovine – predstavnici Federacije Bosne i Hercegovine = ekipa Zenice; Republike Srpske = ekipa Banja Luka. Igralo se po Bergerovom sistemu od četiri kola, sa tempom igre od 20 minuta po igraču.

Izvor: Savez paraplegičara i oboljelih od dječije paralize i ostalih tjelesnih invalida RS - BiH

Informativni centar za osobe sa invaliditetom „Lotos“ Tuzla u partnerstvu sa Centrom za nezavisni život „Threshold“ iz Helsinkija, Finska, 12. 07. 2016. godine u hotelu „Pahuljica“ na Vlašiću organizovao je XVI Forum saveza i organizacija osoba sa invaliditetom i drugih organizacija u pokretu osoba sa invaliditetom na lokalnom, entitetskom i državnom nivou.

Forum je organizovan u sklopu projekta: „Građenje jedinstvenog glasa za prava osoba sa invaliditetom u Bosni i Hercegovini i regionu Balkana“ a tema je bila: „Nove strategije u oblasti invalidnosti u BiH/ prioriteti pokreta osoba sa invaliditetom, kako dalje?“

Forumu je prisustvovalo 49 učesnika a moderatori su bili: Suvad Zahirović, Fikret Zuko i Zoran Dobraš.

Učesnici Foruma su aktivno učestvovali u razmjeni iskustava i građenju međusobnog razumijevanja i povjerenja organizacija i lidera u pokretu osoba sa invaliditetom u Bosni i Hercegovini.

Izvor: IC Lotos Tuzla

OD 27. - 29 maja 2016. godine u Sarajevu je održano međunarodno otvoreno prvenstvo - 13. sportske igre paraplegičara i oboljelih od dječije paralize

U organizaciji Saveza paraplegičara i oboljelih od dječije paralize Federacije Bosne i Hercegovine održano je Međunarodno otvoreno prvenstvo i 13. sportske igre paraplegičara i oboljelih od dječije paralize, a pod pokroviteljstvom Ministarstva kulture i sporta Federacije Bosne i Hercegovine i Kantona Sarajevo.

Na ovogodišnjem Međunarodnom sportskom mitingu nastupilo je 120 takmičara – paraplegičara i oboljelih od dječije paralize, u zvaničnoj konkurenciji i van konkurencije.

Učestvovali su takmičari iz država regiona - Slovenije, Makedonije, Srbije i Crne Gore, te domaćina Bosne i Hercegovine koju su predstavljali takmičari iz oba bh entiteta - Federacije Bosne i Hercegovine i Republike Srpske. Iz Federacije BiH učestvovali su takmičari iz 7 kantona, odnosno iz 15 područnih udruženja-članica Saveza Federacije Bosne i Hercegovine. Sportske igre se tradicionalno održavaju u atletskim disciplinama, prema pravilima Paraolimpijskog komiteta, i šahu.

Svečanost otvaranja međunarodnih sportskih igara, u realizaciji oficijelnog konferansijea Igara gospodina Nikole Bilića, održana je 28. maja u 09,30 sati na Olimpijskom stadionu 'Asim Ferhatović Hase' defileom i smotrom takmičara/učesnika sa zastavama njihovih

zemalja. Organizacija takmičenja koje okuplja osobe sa najtežim fizičkim invaliditetom zahtijeva posebne uslove i pripreme, a organizator se potrudio da Igre budu organizovane što kvalitetnije.

Savez je za realizaciju ovog projekta pored vlastitog učešća obezbijedio neophodna dodatna sredstva od strane sponzora i donatora.

Obezbiđeni su adekvatni uslovi smještaja bez arhitektonskih i drugih barijera u hotelu "Terme" na Ilidži, te veoma dobri uslovi takmičenja na Olimpijskom Stadionu „Asim Ferhatović Hase“ na Koševu, kao i stručna sportska podrška svih aktera.

Zbog težine invaliditeta i napora dužine puta organizacija, te velikog broja učesnika, takmičenja u atletici i u šahu raspoređena su na vrijeme od dva dana, sa završnim svečanim sadržajem podjele medalja.

Za rezultate postignute u svim takmičarskim disciplinama Savez je obezbijedio pehare, medalje i diplome.

Pehari su dodijeljeni za ukupne plasmane.

Medalje, zlatne, srebrene i bronzane, i diplome, sa logom Igara, su dodijeljene za ostvarene pojedinačne rezultate.

Izvor: Savez paraplegičara i oboljelih od dječije paralize FBIH

Četvrta po redu "Peer support" (podrška među jednakim) sesija za mlade osobe s invaliditetom i trening za njihove roditelje i članove porodica

U sklopu projekta „Jačanje kapaciteta za samostalan život osoba sa invaliditetom u BiH“ kojeg finansiraju švedska međunarodna razvojna agencija Sida posredstvom švedske organizacije osoba sa invaliditetom za međunarodnu saradnju MyRight i partnerske organizaci-

je STIL - Centar za samostalni život iz Stockholma, 20. maja 2016. godine u Domu penzionera u Tuzli održana je četvrta po redu "Peer support" (podrška među jednakim) sesija za mlade osobe s invaliditetom i trening za njihove roditelje i članove porodica.

Četvrtoj „Peer support“ sesiji za mlade osobe sa invaliditetom je prisustvovalo 15 učesnika a „Peer support“ lideri su bile Zumreta Galijašević i Amna Alispahić.

Tema Sesije je bila: „Vještina pismenog izražavanja i pismenog komuniciranja“.

Četvrtom treningu za roditelje i članove porodica je prisustvovalo 15 učesnika a predavači su bili Amira Salković i Sandra Marković.

Izvor: IC Lotos Tuzla

Studijska poseta Parlamentu Velike Britanije

VIJESTI IZ SRBIJE

Kreativno likovna radionica OSI

Kreativno likovna radionica – slikanje na tkanini i das masi – održana je u četvrtak, 16. juna 2016. godine, u Domu penzionera u Somboru, u organizaciji Centra za samostalni život osoba sa invaliditetom Sombor. Oslikane predmete će članovi

i personalni asistenti, kao i njihovi pratioci prodavati na prodajnoj izložbi koju će Centar organizovati u okviru manifestacije “Ulica starih zanata”, na glavnoj ulici u Somboru jula meseca. Sav prihod će se utrošiti za prednovogodišnje druženje članova i njihovih personalnih asistenata i pratilaca. Radionicu je vodila Sanja Medić, likovni pedagog. Ministarstvo za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja spoznalo je važnost ove tribine i istu finansijski podržalo.

*Izvor: Julijana Čatalinac CSŽ
Sombor*

U okviru projekta „Jačanje političkog učešća OSI u Srbiji” kojeg sprovodi Centar za samostalni život OSI Srbije u partnerstvu sa Nacionalnom organizacijom OSI i uz finansijsku podršku USAID-a, organizovana je studijska poseta Parlamentu Velike Britanije.

Cilj posete je bio razmena iskustva sa predstavnicima Parlamenta VB, Izbornom komisijom, organizacijom Disability Rights UK, organizacijama OSI iz Islingtona i Centrom za socijalnu podršku Čelzija, Kensingtona i Vestminstera.

Delegaciju Srbije su činili Dubravka Filipovski, poslanica Skupštine Srbije, Maja Pejčić, RIK, Tijana Milošević iz kancelarije Poverenice za zaštitu ravnopravnosti i članice projektnog tima Gordana Rajkov, Mimica Živadinović, Sanja Nikolin, Ivanka Jovanović i Sofija Mandić.

U Parlamentu UK smo se sreli sa baronesom Šilom Holins iz Doma lordova, Lizom Kameron, poslanicom Donjeg doma, koje su zadužene za pitanja invalidnosti i Karen Lamli, poslanicom zaduženom posebno za parlamentarnu grupu za Srbiju.

Naša delegacija je našla dosta zajedničkih tačaka sa domaćinima i što je još važnije saznali dosta o daljoj mogućnosti unapređenja položaja osoba sa invaliditetom u političkom procesu, pre svega punom učešću u izbornom procesu.

*Izvor: Centar za samostalni život lica
sa invaliditetom Srbije*

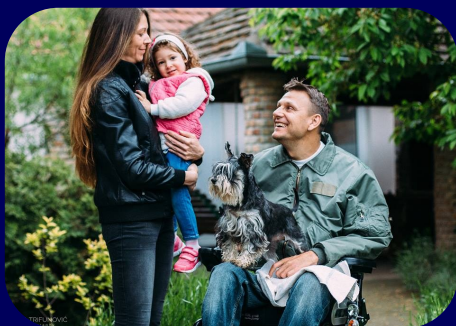
Izložba dokumentarnih fotografija "Ponosni, jaki, vidljivi"

Centar za samostalni život osoba sa invaliditetom Sombor, je ove godine odlučio da 5. maj, Dan samostalnog života, obeleži izložbom fotografija iz svakodnevnog života OSI i podelom flajera i na taj način predoči posetiocima izložbe o važnosti personalne asistencije u samostalnom životu osoba sa invaliditetom. Takođe, treba napomenuti da je Srbija, iako nije

članica EU, dosta toga uradila na tom polju, a grad Sombor vodeći je grad u zemlji po količini sredstava izdvojenih za ovu socijalnu uslugu.

Izložene fotografije su nastale tokom aprila 2016. godine, na području grada Sombora, odnosno u Kljajićevu, Bezdanu, Bačkom Bregu, Apatinu, Čonoplji i Somboru.

Nekoliko reči autora:

"Najviše volim da se bavim "street", odnosno dokumentarnom fotografijom, da beležim snažne i sirove emocije i neiscenirane trenutke. Imao sam slobodu da zabeležim život osoba sa invaliditetom onako kako ga ja vidim i za nekoliko dana nastalo je više od hiljadu fotografija, a na izložbi je svega tridesetak. Hteo sam da prikazem scene iz svakodnevnog života,

lepe i tužne momente, posao, hobbije, stvari koje ih okružuju. Zahvalan sam Julijani Čatalinac i ljudima iz KC "Laza Kostić" na ovoj ideji i prilici da saradujemo."

Izložbu je podržao Grad Sombor kroz projekat CSŽ Sombor pod nazivom: "Stvaramo uslove za samostalan život".

Izvor: Julijana Čatalinac, CSŽ Sombor

Budimo uspešni u zagovaranju i pregovaranju

Centar za samostalni život osoba sa invaliditetom Sombor, ponovo je bio organizator tribine na temu „Zagovaranje i pregovaranje“, održane u četvrtak, 07.04.2016. u Domu penzionera u Somboru, koju je moderirao Miodrag Tepavac, pravnik i diplomirani novinar. Ova tribina za prisutne je bila prilika da čuju kako biti uspešniji u zastupanju svojih interesa kod donosioca odluka, u pregovorima sa drugim zainteresovanim stranama, te koje tehnike i taktike je najbolje koristiti u različitim pregovaračkim situacijama. Dogovorena je i sledeća aktivnost – projektno angažovanje sa ciljem organizacije dvodnevog treninga za samozastupanje, zagovaranje i pregovaranje. Ministarstvo za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja spoznalo je važnost ove tribine i istu finansijski podržalo.

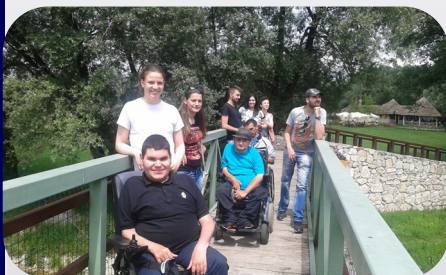
Izvor: Julijana Čatalinac,
CSŽ Sombor

VIJESTI IZ CRNE GORE

Psihološko savjetovalište

Glavni cilj projekta je osnaživanje mladih osoba sa invaliditetom za prevazilaženje problema i teškoća sa kojima se suočavaju; za samostalno i kvalitetnije zadovoljavanje sopstvenih potreba i aktivno uključivanje u društveni život.

Kroz savjetovalište, korisnici su stekli iskustvo i podršku stručne osobe kako bi unaprijedili socijalne vještine, bili kreativniji i uspješniji u različitim situacijama i različitim životnim okolnostima.

Izvor: NVO Udruženje mladih sa hendikepom Nikšić

Prihvatimo različitost, bićemo bogatiji

U okviru projekta "Prihvatimo različitost – bićemo bogatiji" koji je finansijski podržan od strane Komisije za raspodjelu dijela prihoda od igara na sreću održano je ukupno dvanaest radionica u šest osnovnih škola u Nikšiću: OŠ „Milija Nikčević“, OŠ „Jagoš Kontić“, OŠ „Mileva Lajović – Lalatović“, OŠ „Olga Golović“, OŠ „Ratko Žarić“ i OŠ „Braća Labudović“. Prije početka realizacije radionica, odrađeno je ispitivanje socijalnih odnosa u grupi djece sociometrijskom tehnikom i opet nakon završenih radionica, kako bi se ispitalo koliki je bio njihov uticaj na povećanje stepena prihvatanja djece sa invaliditetom od strane vršnjaka bez invaliditeta.

Radionice su vodili Radovan Cicmil, diplomirani psiholog i Svetlana Radović, koordinatorka projekta, a na njima su učestvovali učenici četvrtog i petog razreda u inkluzivnim odeljenjima. Djeca su imala priliku da spoje lijepo i korisno, da se međusobno i sa trenerima druže i bolje upoznaju, ali i da shvate koliko je važno da naučimo da poštujemo druge, koliko je važno da prihvatamo razlike, jer i sami smo jedinstveni po nečemu. Različitost bilo

koje vrste, pa ni ona po osnovu invaliditeta, nije ovoj djeci prepreka za druženje, oni su spremni da pomognu jedni drugima i da se međusobno podržavaju, bez obzira na to imali invaliditet ili ne. Kako sama djeca sa invaliditetom kažu, njihovi vršnjaci im pomažu i prihvataju ih, a putem radionica smo uticali na dodatno poboljšanje položaja ove djece u njihovoj vršnjačkoj grupi. Poruka koju radionice nose je da razlike postoje među nama i da ih trebamo prihvatiti i poštovati, jer nas one obogaćuju!

Dobra saradnja je otvoren put za realizaciju daljih aktivnosti koje će biti pokenute sa istim ili sličnim ciljevima. Mi posebnu zahvalnost dugujemo zaposlenim u navedenim školama koji su imali razumijevanja za naše obaveze i sa kojima smo ostvarili veoma kvalitetnu saradnju. Ljubaznost i razumijevanje kao odlika svih njih doprinijeli su da nakon radionica svi budemo zadovoljni – i djeca i zaposleni u Udruženju, kao i osoblje zaposleno u školama.

Izvor: Udruženje mladih sa hendikepom Nikšić

Radmilo Baranin osvojio zlatnu medalju na Evropskom prvenstvu u atletici

Radmilo Baranin je na Evropskom prvenstvu u atletici, koje je organizovano u Groseti, u Italiji, osvojio zlatnu medalju u bacanju koplja u kategoriji F34. Prvak Evrope je postavio i lični rekord, bacio je 20,17 m. Srebrnu medalju je osvojio Rus Sergej Djordita sa 17,16 m, a bronзанu medalju je osvojio Čeh Dvorak Martin sa 16,22 m.

Baranin je osvojio i srebrnu medalju u bacanju kugle. Bacivši 8,72 m došao je do novog ličnog rekorda. Zlatnu i bronзанu medalju su osvojili Rusi, Nikita Oblepov i Sergej Djordita.

Marijana Goranović je u bacanju kugle osvojila srebrnu medalju. Ona je bacila: 6,93 m. Ovo su prve medalje u istoriji crnogorske paraolimpijske atletike.

Izvor: Savez udruženja paraplegičara CG

Projekat „Premošćavanje barijera – Duh partnerstva” i Nik Vujičić

U okviru projekta „Premošćavanje barijera – Duh partnerstva”, koji finansira Evropska unija, u Nikšiću, 21. aprila 2016. godine, organizovana je konferencija za štampu i predavanje Nika Vujičića, svjetski poznatog motivacionog govornika.

Projekat realizuju: Savez udruženja paraplegičara Crne Gore, kao vodeći partner i Srpska pravoslavna crkvena opština Nikšić, kao njegov partner u Crnoj Gori, odnosno Udruženje roditelja djece i omladine sa posebnim potrebama „Sunce nam je zajedničko” iz Trebinja, kao vodeći partner i Opština Bileća, kao njegov partner u Bosni i Hercegovini. Tokom trajanja projekta, u Crnoj Gori, u Nikšiću, izgrađena je željezna rampa sa taktilnim površinama na južnom ulazu Saborne Crkve Svetog Vasilija Ostroškog, a u obližnjem Crkveno-narodnom domu napravljen je parking za osobe sa invaliditetom, izgrađena je betonska rampa na ulazu u Dom i prilagođen toalet za osobe sa invaliditetom. Prilagođavanje je uključilo i nabavku dvije prenosive aluminijumske rampe koje su predviđene za potrebe ulaza u crkve. Ostale projektne aktivnosti prekograničnog karaktera imale su za cilj podizanje svijesti svih zainteresovanih strana

Postavljeni su bilbordi, urađen trejler i dokumentarni film „I mi smo tu”.

Izvor: Savez udruženja paraplegičara CG

Prvi frizerski salon u Crnoj Gori za OSI

U Nikšiću je otvoren prvi frizerski salon u Crnoj Gori koji je dostupan za sve kategorije građana i za svačiji džep. Poseban je i po tome što su u njemu pored profesionalnog frizera sa značajnim radnim iskustvom, zaposleni i frizeri koji su osobe sa invaliditetom. To znači da tri frizera uče jedni od drugih, unapređuju svoja znanja i iskustva i pokazuju građanima da se vrhunski rezultati i frizure mogu dobiti i uz niske cijene usluga. To je i jedan oblik socijalnog preduzetništva jer taj frizerski salon ne otvara preduzetnik već nevla-

dina organizacija kojoj nije cilj da zaradi već da obezbijedi da njeni članovi žive od svog rada, da ostvare samostalnost. Ovdje je veoma značajna saradnja ZZZCG i Udruženja za pomoć licima ometenim u psihofizičkom razvoju koji su udružili znanja, iskustva i resurse da se napravi jedan društveno odgovoran posao od kog će imati koristi svi. Ovo je inkluzija na djelu koju Udruženje za pomoć licima ometenim u psihofizičkom razvoju realizuje već dvije I po decenije kroz preko 70 projekata uz podršku međunarodnih i lokalnih donatora u saradnji sa institucijama sistema i nesebičan trud uspješnog stručnog tima na čelu sa Milušom Cicom Žugić.

Izvor: Udruženja za pomoć licima ometenim u psihofizičkom razvoju

Промовисање Конвенције о правима особа са инвалидитетом са нагласком на инклузивно образовање

ВИЈЕСТИ ИЗ БЈР МАКЕДОНИЈЕ

Полио Плус—покрет против инвалидитета и Хандикеп Плус су шестог јула 2016 године организовали радионицу у Кривој Паланци. Промовирана је Конвенција о правима особа са инвалидитетом са нагласком на инклузивно образовање.

Присутствовали су представници образовних институција у општини, представници Дневног центра за особе са интелектуалним инвалидитетом, Центра за социјални рад из Криве Паланке, као и родитељи деце са сметњама у развоју.

Циљ овог догађаја је да промовише Конвенцију о правима особа са инвалидитетом, са посебним освртом на проблеме са којима се сучавају особе са инвалидитетом и родитељи деце са инвалидитетом, у образовном процесу.

Наглашен је значај образовања за сваког појединца, нарочито за особе са инвалидитетом као важан предуслов за стицање финансијске независности. Посебно, наглашена је потреба о интеграцији деце са сметњама у развоју у редовном систему образовања, уместо сегрегације у специјалним центрима и образовних институција, без дискриминације и на основу једнаких могућности.

Ово укључује предузимање позитивних мера који ће омогућити доступност и приступачност образовних установа за особе са инвалидитетом на свим нивоима образовног процеса, основног, средњег, вишег образовања и доживотног учења.

Због тога је потребно одговарајуће подешавање које је прилагођено индивидуалним потребама сваког, као што су на пример: индивидуални образовни програми и наставни планови, сервисни подршке, пружање асистивне технологије и слично.

Извор: Полио џлус

Препознати дискриминацију на основу инвалидитета

ПолиоПлус је уз подршку Балканске Независне мреже, у сарадњи са Удружењем младих правника Македоније, 12-тог маја 2016 године, имплементирао радионицу под називом "Препознати дискриминацију на основу инвалидитета". Радионица је део редовних и континуираних програмских активности Полио Плуса које имају за циљ промена јавне свести,

подизање капацитета и вештине ОСИ. Препознати дискриминацију према особама са инвалидитетом и стечи знање како да се заштите људска права су кључни кораци ка унапређењу, реализације и уживање људских права.

Тренери ове радионице представиле су концепт о

равноправности, човекових права у складу са Конвенцијом о правима особа са инвалидитетом на учесника и родитеља особа са инвалидитетом, који су стекли практично знање за препознавање најчешћих облика дискриминације на основу инвалидитета у Македонији, као и могуће начине за заштиту њихових права.

Главне теме обухваћене овом радионицом кроз призму једнакости су биле доступност, инклузивно образовање, запошљавање, и систематска дискриминација.

Извор: Полио Плус

Насилство над женама са инвалидитетом

Полио Плус је организовао дводневну радионицу од 8-тог и 9-тог јуна 2016 године, о изградњи капацитета организација особа са инвалидитетом и различитих заинтересованих страна у вези са заштитом од насиља жртве са инвалидитетом. Ова радионица

је омогућила пренос знања из најбољих пракси и пружање ових услуга и искуство из Аустрије. На дводневној радионици различити чиниоци укључујући и претставнике ОСИ су радили на концепту заштите од насиља над женама са инвалидитетом; омогућавајући потпуни и упоредни преглед аустријског и македонског правног система у том погледу; дефинирајући улоге корисника и пружаоце услуга; дефинирања о категоризацији корисника; а уједно је био направљен и преглед о самој организацији тог система, систем администрације, евалуације и мониторинг, као и дефинирање на минималне стандарде квалитета за пружање услуга .

Извор: Полио Плус

NO LIMITS

Milica Knežević se izborila za izgradnju lifta na Tehničkom fakultetu

Lift, koji je Milici neophodan kako bi mogla redovno da pohađa predavanja koja se često održavaju na spratu, konačno je u fazi realizacije.

Od kada je svojim statusom na Fejsbuk profilu uzburkala javnost u Srbiji i skrenula pažnju društva na osobe sa invaliditetom, Milica Knežević – hrabra studentkinja prve godine softverskog inženjerstva na Tehničkom fakultetu "Mihajlo Pupin" u Zrenjaninu, postala je prava heroína, devojka čelične volje koja se nakon dužeg vremenskog perioda izborila za svoja i prava osoba sa invaliditetom.

Pre nekoliko dana gradonačelnik Grada Zrenjanina – Čedomir Janjić, rekao je da je gradska služba preuzela kompletnu realizaciju izgradnje i instaliranja lifta na Tehničkom fakultetu, te i da će zajedno sa menadžmentom ove ustanove nastojati da ovo pitanje reši u što kraćem roku:

- Potrebno je prvo izraditi kompletnu dokumentaciju, a s obzirom na to da do sada nije ni

postojala, osim ideje i dobre volje i kod Grada, a i na samom Fakultetu, odlučni smo da završimo kompletan projekat.

Prvo će uslediti izrada projektno – tehničke dokumentacije, a do tada će sve biti pripremljeno i za samo realizaciju ugradnje lifta u zgradi Tehničkog fakulteta – rekao je Janjić.

Milica Knežević oduševljena je idejom da će konačno moći, kao i svi njeni vršnjaci, da redovno i pod normalnim okolnostima prati nastavu:

– Bila sam posramljena, danima sam stajala u holu jer nisam imala

moćnosti da se popnem na sprat gde se nastava održavala. Često su mi kolege pomagale i nosile me u kolicima, ali to nije rešenje – priča za Telegraf Milica.

- Iskreno se nadam da će se lift završiti, kaže nam Milica.

Ovo nije individualan problem, gde god se okrenete i uputite onemogućen nam je prilaz. Obrazovanje mora biti dostupno svima i drago mi je da je to krenulo da se realizuje, nadam se da ću već od sledećeg semestra moći normalno da pratim nastavu – srećna je Milica.

NO LIMITS

Prema podacima Ministarstva za rad, zapošljavanje i socijalna pitanja, oko 10 odsto ukupnog stanovništva čine osobe sa invaliditetom, te i da pored arhitekstonskih barijera, još uvek postoji diskriminacija ovih osoba.

Koliko je volja i želja za životom jača od bolesti, primer je hrabra Milica. Nakon teške saobraćajne nesreće, invalidska kolica je počela da koristi od 2009. godine i od tada počinje potpuno novi i drugačiji život za ovu devojkicu

– U saobraćajnoj nesreći mi je povređen vratni deo kičme, nakon čega sam ostala potpuno paralizovana.

Međutim, Milicu ni ovakva nesreća nije sprečila da živi život punim plućima.

Treniram plivanje, ronim i slikam. Pored toga uvek volim da isprobavam nove stvari, tako da sam do sada surfovala, veslala u kajaku, igrala ragbi u kolicima, okušala se u plesu u kolicima, uživala u parasejlingu.

Takođe, na sastanku sa gradonačelnikom Janjićem, tema razgovora je bila i realizacija

rehabilitacionog centra, koji će kako je rečeno biti prioritetan zadatak gradske vlasti. Milica kaže, da je najveći problem osoba sa invaliditetom nepristupačnost, koja sa sobom povlači niz drugih problema.

Izvor: www.telegraf.rs

Predstojeće aktivnosti

Regionalni sastanak rukovodstva BIDF mreže sa ciljem jačanja strukture same mreže, uspostavljanja bolje komunikacije sa članicama, te planiranja predstojećih aktivnosti mreže.

Trening za BIDF mrežu iz oblasti strateškog planiranja na regionalnom nivou.

Promotivni okrugli stolovi sa ciljem podizanja svijesti, kao i informisanja drugih nevladinih organizacija, asocijacija lica sa invaliditetom i predstavnika javnog sektora.

